

עלון מספר 112 – ספטמבר 2023

1. אירועים קרובים (2*)
2. הנצחה לפלוגה האלוהית" בקריית גת
3. ישראלים צאצאי קרפטורוס: מוטי עדן (חוסט/ניז'ני סטודני) 6. משוב על עלון 111
4. נושאים שוטפים
5. כתיבת עבודת שורשים באנגלית
7. משלנו: סתו כהן – דור שלישי לילידי חוסט

1. אירועים קרובים

א. חנוכת כיכר לכבוד קהילת זאקרפטיה: ביום רביעי, כ' אלול תשפ"ג, 6.9.2023 נציין את חנוכת הכיכר לכבוד הקהילה הקרפטית. האירוע יתקיים בקריית גת, שדרות כרמי גת / נחל זוויתן, בשעה 17:30. בטקס יישאו דברים נציגי הארגון, רב חב"ד של זאקרפטיה, מר מנחם-מנדל וילהלם וראש עיריית העיר המארחת, מר אבירם דהרי. יישא דברים וינחה את האירוע, מר אלכס שמעוני, אשר יזם את הקמת הכיכר בעיר. לאחר מכן יוסר הלוט מעל הפסל המרשים. בשעה 18:30, בתום הטקס נתכנס באולם המתנ"ס הסמוך - למפגש חברתי, שיכלול מוזיקה מזאקרפטיה, בביצועם של פדיה יעקובוביץ וצבי פרידמן. כמו כן נתענג על מאכלים מהמטבח הקרפטי. כתובת מתנ"ס "כרמי גת": הנופך 2, קריית גת. העלות לכל משתתף הינה ₪ 75 [הסעות – מותנה בביקוש – ובתשלום – כפי שפרסמנו]

ב. מפגש סוכות ביער בן-שמון: שריינו את התאריך 1.10.2023 א' חוהמ"ס, יום ראשון. בדרך כלל אנו נפגשים ב-ב' חוהמ"ס, אך השנה ניפגש נקדים, חד פעמית – כיוון שקק"ל מקיימת אירועים ביער בימים שני-רביעי. הזמנה ובה פרטים תתפרסם בנפרד.

2. הנצחה ל"פלוגה האלוהית" – חטיבת "אלכסנדרוני" בקריית גת

בתולדות מלחמת העצמאות, ישנו נושא הקרוב ללבנו, הנוגע ללחימה בכיס פלוגה – כיום צומת פלוגות – בכניסה לקריית גת. הסיבה לכך כפולה: שני חללים ילידי קרפטורוס נפלו בקרב זה, שהיה עקוב מדם, ולהבדיל – ישנה קהילה גדולה של יוצאי זאקרפטיה, המתגוררת באזור. החללים שלנו הם: יעקובוביץ חיים-יהודה, בן פנינה-פעסל ואנשל, נולד בתרפ"ז (1927) בדראהבו (משמאל).

פרידמן יששכר-דב, בן שיינדל ויוסף, נולד בתרפ"ז (19.6.1927) בחוסט (מימין). הוא השתתף בפעולות רבות של הגדוד, התנדב למשימות נועזות וצוין לשבח על ידי מפקדיו. חבריו ציינו כי גילה אומץ לב למופת, והיה ממתנגדי הנסיגה מהכפר. היה נצר אחרון ממשפחתו. שניהם נפלו בני 21.5.

לאחרונה קיבלה עיריית קריית גת החלטה להקים אתר הנצחה ומורשת לקרב זה. מעט מידע על הפלוגה בה שרתו שני חללינו – בהמשך הכתבה.

מתוך האתר של עיריית קריית גת מה-29.6.2023 - "עיריית קריית גת, בשיתוף רשות הניקוז, הקרן לשמירה על שטחים פתוחים, רשות העתיקות וקק"ל, תקים אתר הנצחה ומורשת על תל ערני (המוכר בעיר כ"הר גוליית"), לזכרם ולהנחלת מורשת הקרב של פט' - 89 חללי גדוד 33 מחטיבת אלכסנדרוני, שנפלו בקרב על התל, במלחמת השחרור בשנת 48'.

למרגלות התל הוקמה לימים העיר קריית גת. התל השומם יהפוך להיות חלק מרכזי משביל טיול - שביל 'פלוגת האלוקים', שיצא מאזור יער שחריה עד לקריית גת. על התל יוקמו שבילים, תצפיות, תוסדר העלייה, והוא יהפוך, בעזרת ה', לאתר אליו, יגיעו מכל הארץ כדי ללמוד על הקרב, על הפלוגה המיוחדת - פלוגת האלוקים ועל 89 הנופלים.

מהתל תצא טיילת נוף היסטורית, לצד נחל לכיש, שתחבר את שכונת 'כרמי גת' לתל ערני - בצד הנגישות הפיזית - ותחבר את תושבי העיר כולה לרעיון ולמשמעות כיבוש התל ומסירות הנפש של הנופלים בקרב.

מספרת אביטל רייכנר מפיקת הסרט ופרוייקטורית הקמת האתר מטעם העירייה: 'כשאני מסתובבת בקריית גת ומספרת על 'פלוגת האלוקים' ועל 'תל עירני' למרגלותיו נפלו 89 לוחמים, רבים לא יודעים על איזה תל אני מדברת. עם השנים למדתי להגיד - הר גוליית, ואז מיד ותיקי העיר מזהים ומתחילים לספר לי איך, כילדים, הם היו צועדים אל התל, נהנים מהפריחה לאחר החורף, צופים על העיר הגדלה ועל הרי יהודה והשפלה. לא כולם יודעים שבמקום זה היה קרב עיקש במלחמת העצמאות; קרב בו לחמו חיילי חטיבת אלכסנדרוני, חברי הפלוגה הדתית שכונתה 'פלוגת האלוקים', וחיילי גדוד 35 של האצ"ל. הם הדליקו נר שני של חנוכה בשנת תש"ט, דצמבר 48, ויצאו לקרב נגד המצרים, שכותרו בכיס פלוג'ה. כיס פלוג'ה הייתה מובלעת מצרית, בשטח העיר קריית גת, שלא הייתה עדיין קיימת. למרגלות התל, באחת החצרות, התבצרו רבים מחיילי הפלוגה ונטבחו על ידי המצרים.

לפני 10 שנים חקרתי והפקתי את הסרט 'פלוגת האלוקים' לזכר הנופלים, סרט שרץ במאות קהילות, מוסדות ומתנ"סים. הסתובבתי לא מעט סביב האנדרטאות שהוקמו בקריית גת - "אנדרטת הנרות" בכניסה לעיר, שמסמלת את הנר שני של חנוכה, התאריך בו נפלו, ו"אנדרטת פ"ז" [מכאן השם פ"ז - 87 בגימטרייה] ליד מפעל איסכור. "אנדרטת פ"ז" נבנתה בסמוך למקום קבר האחים בו נטמנו הלוחמים על ידי המצרים, עד שהועברו רובם לבית העלמין בנחלת יצחק בתל אביב'.

תל עיראני, למרגלותיו נפלו הלוחמים, הוא תל מרשים שצופה על העיר קריית גת, המתפתחת בקצב מסחרר. הוא משקיף על השכונה היפהפייה והמבוקשת כרמי גת ועל כל האזור. לאורך עשרות השנים שחלפו עמד התל שומם, אף שלט או ציון דרך לא הוקם עליו, לא סיפר את סיפורו, את סיפור הקרב והנופלים. לאט לאט הבשיל הרעיון ונולד הפרויקט - שביל 'פלוגת האלוקים'.

ראש העיר אבירם דהרי התגייס מיד לרעיון ההנצחה ושיקום האתר והעמיד לשם כך צוותי עבודה, משאבים ויכולות תכנון. כיום משמשת אביטל רייכנר מנהלת הפרויקט, בהובלת העירייה ורשות הניקוז, בשותפות מיוחדת עם קק"ל, רשות העתיקות ושותפים רבים ומשמעותיים.

עיריית קריית גת פועלת כל העת על מנת להנציח ולשמר את מורשת הגבורה המפוארת של הקרב. בחודשים האחרונים נחנך בית "יד לבנים" החדש, שגם בו מונצחת הפלוגה והקרב ובימים אלה נרקם שיתוף פעולה גם עם המשרד למורשת. העיר קריית גת זוכרת את הלוחמים שנפלו למענה ואת הערכים המשמעותיים שנשא בליבם בדרך אל הקרב ממנו לא שבו.

קרדיט צילומים: הדמיה - זך אדריכלים

פלוגת האלוקים, או בשמה השני: פלוגת הדתיים, נבנתה כשלצה"ל עדיין לא היו חוקים ברורים לגבי שמירת כשרות, שבת ואורח חיים דתי. באופן טבעי התקבצו החיילים הדתיים יחדיו, ובהחלטה של צמרת הצבא דאז, הוחלט שיהיו פלוגות דתיים. פלוגת הדתיים של חטיבת "אלכסנדרוני" התפרסמה בזכות סיפור הטבחים, שכמעט הביא להפיכת הממשלה. הסיפור המפורסם החל כששני טבחים מהפלוגה קיבלו פקודה לבשל בשבת. הם סירבו לפקודה ונשלחו לכלא. הפלוגה, שבאותה עת שהתה בשטח, שמעה על כך ופתחה בשביתת רעב עד להוצאת הטבחים מהמחבוש. הסיפור חולל סערה בכל הארץ ובעקבותיו החליטו בן גוריון והרב גורן שכל המטבחים בצה"ל יהיו כשרים" את שמה קיבלה הפלוגה הודות לאדיקותם הדתית של חבריה. ביום שישי אחד, אחרי פעולה מורכבת, הגיעה החטיבה בחזרה לבסיס", מספרת רייכנר. "במקום לגשת מיד לחדר האוכל, החליטו המפקדים והחיילים כי קודם יתפללו קבלת שבת. מפקד בכיר שחלף במקום התבונן בחיילים המתפללים, ואמר: 'אין זו כי אם פלוגת אלוקים'."

חטיבת "אלכסנדרוני" החלה דרכה כחטיבת חיל שדה, שפעלה במלחמת העצמאות והופקדה על הגנת השרון. היא נקראה על שם נחל אלכסנדר, הזורם בשרון.

הפלוגה הדתית בגדוד 33 של חטיבת "אלכסנדרוני": 28 בדצמבר 1948, נר שני של חנוכה תש"ח, היה יום גשום. פלוגה ג', הפלוגה הדתית, התפללה ערבית והדליקה את נרות החג. הם יצאו למבצע "חורב".

המשימה של הגדוד 33 הייתה להשמיד את הכוחות המצריים, שפלשו לשטח ישראל בכיס פלוג'ה, היום אזור קריית גת. הגדוד התארגן בסוף 1947 מחברי החי"ש (חיל השדה) של ה"הגנה" ביישובי גוש דן ונפות השרון, אליהם הצטרפו מגויסים נוספים. על פלוגה א' הוטל לפרוץ קטע מקווי ההגנה של המצרים בפאתי כפר פלוג'ה ולהחזיק בו - בזמן שפלוגה ב' נכנסת וכובשת את הכפר. על פלוגה ג', הפלוגה הדתית, הוטל לכבוש את התל, ששלט על הכפר. במקביל פלוגה מגדוד 35 הייתה צריכה לכבוש ולפוצץ את הגשר המחבר בין כפר פלוג'ה לעיראק אל-מנשייה כדי למנוע מעבר של תגבורת מצרית בזמן הלחימה. בפועל, בשל הגשם הכבד, האדמה הפכה בוצית וטובענית וניסיון ההשתלטות על הגשר נחל כישלון; פלוגה 35, שספגה אבדות, נסוגה. פקודות סותרות של סגן מפקד הגדוד בשטח שהורה לסגת, ושל המג"ד שלא נכח במקום, שפקד להמשיך בלחימה, גרמו לבלבול ולמבוכה.

למרות שכבר היה ידוע שגדוד 35 לא עמד במשימה המתוכננת - הוצא גדוד 33, שכלל את הפלוגה הדתית, להמשך המשימה. הפלוגה ספגה אבדות ונסוגה לחצר של אחד הבתים למרגלות התל. בשל הגשם והבוץ, רוב כלי הנשק של הלוחמים כבר יצאו מכלל פעולה והמצרים סגרו על הפלוגה. בשעות הבוקר ניתנה להם פקודה לסגת. פלוגות א' וב' הצליחו לצאת, אבל הפלוגה הדתית נשארה לכודה והמשיכה להילחם בעוז. אחד מהלוחמים שהצליח לצאת מהקרב בחיים, סיפר שכשהפלוגה הגיעה לחצר האחרונה, המפקד הבין שזהו הסוף ואמר להם להוציא רימונים ולפתוח נצרות. המ"מ ועוד 7 חיילים תחת פיקודו הצליחו לפרוץ את הכיתור ולסגת; 5 חיילים אחרים נפלו בשבי. כל 67 הלוחמים הנותרים מהפלוגה הדתית שנשארו בחצר נהרגו. המצרים טמנו את גופותיהם, יחד עם 22 לוחמים מהפלוגות האחרות, בקבר אחים בכיס פלוג'ה. המצרים ביצעו וידוא הריגה באותה החצר שבה נלחמו: מישהו שהיה נוכח בעת זיהוי הגופות סיפר, שבכל גולגולת היה חור של כדור. שנתיים לאחר שוך הקרבות הועברו גופות החיילים מקבר האחים שהיה בידי המצרים לרמלה לצורך זיהוי הגופות. הזיהוי בשלב הזה היה הרבה יותר מורכב.

זה הקרב עם הכי הרבה נופלים במלחמת העצמאות! 20 מתוך הנופלים היו ניצולי שואה, **חמישה שהיו "נצר אחרון"**, ורובם עולים חדשים שהגיעו היישר מהאוניות לקרבות. אביטל מדגישה, שלא כל הנופלים היו דתיים. "זה בכלל לא היה העניין. הם הקפידו וביקשו לשמור על ההלכה, אבל כולם, דתיים ולא דתיים, לחמו יחד, התפללו יחד ושרו שירי שבת וארץ ישראל.

סמוך לכניסה הצפונית לקריית גת הוקמה אנדרטה לזכר הנופלים, בעיצובו של חייל החטיבה, סול בסקין. היא מעוצבת כשני נרות חנוכה - מועד נפילת הלוחמים. סביב האנדרטה שמות הנופלים. [התמונה מאתר "יזכור"]

3. ישראלים ששורשיהם בקרפטורוס - מוטי עדן (אויסטרייכר) (מונקץ' וניז'ני סטודני)

ב-6.7.2023 פרסמה חברתנו, רחל שליט, בקבוצת הפייסבוק "יוצאי מונקטש, הקרפטים וצאצאיהם", שהיא אחת המנהלות שלה, ידיעה שהפתיעה אותי, כיוון שלא הייתי מודעת למידע זה.

רחל כתבה: "חבר קבוצתנו, מוטי עדן אוסטרייכר, איננו עוד איתנו. בוודאי מוכר לרובכם ככתבנו בצפון במלחמת שלום הגליל, ובהמשך, מנהל הערוץ הראשון. אדם אוהב בריות, כותב שירה ואיש מהדור שהולך ונעלם. יהי זכרו ברוך."

בירור עם רחל העלה לפני שני הוריו של מוטי היו קרפטורוס: האבא ממונקץ' והאימא - מניז'ני סטודני [Nizhniy Studenyi - מחוז מיז'ריה; חיו במקום 167 יהודים - במפקד מ-1941].

מוויקיפדיה: "מוטי עדן נולד בישראל ב-1951. הוא בוגר החינוך הדתי. התגייס לצה"ל במאי 1969 ואת שירותו עשה בסיירת

שקד. אחר כך, למד תיאטרון ויחסים בינלאומיים. בתום לימודיו באוניברסיטה, השתתף בקורס לכתבים ועורכים ברשות השידור.

עדן שימש כתב מטעם "קול ישראל" ו"הערוץ הראשון" במלחמת לבנון הראשונה. בהמשך, היה ראש מערכת חיפה והצפון של הערוץ.

בשנת 2003 נבחר לנהל את "הערוץ הראשון", לאחר שלוש שנים ללא מנהל קבוע לערוץ הטלוויזיה. הוא שימש בתפקיד במשך כשלוש שנים ובסוף שנת 2006, פרש מעבודתו ברשות השידור, אך המשיך לעבוד בתחום העיתונות כפריילנסר.

עדן היה אחד העיתונאים היחידים שראיינו את הרבי מנחם מנדל שניאורסון מחסידות חב"ד ראיון אישי. במהלך הראיון דיבר הרב בעברית על נושאים אקטואליים, כמו: יהודה ושומרון ועולם התקשורת.

מאז שמונה לשמש ככתב "קול ישראל" בצפון, בשנת 1982, עדן התגורר בנהריה. לאחר 31 שנים בעיר הצפונית, עבר להתגורר בכפר יונה, כדי להיות סמוך לילדיו ונכדיו.

מתוך כתבתו של רן בוקר ב-Ynet ב-6.7.2023:

"העיתונאי מוטי עדן הלך לעולמו היום (ה') בבית החולים איכילוב, בעקבות מחלה, והוא בן 72. במרוצת השנים, עדן שימש ככתב הצפון של הערוץ הראשון ואף ניהל אותו במשך מספר שנים. הוא הותיר אחריו את אשתו תמר, ילדיו דותן ושירה ונכדיו. הלווייתו תתקיים מחר ב-11, בבית העלמין בכפר יונה. "אבא היה איש של יושרה עיתונאית ואהבת אדם", סיפרה בתו, שירה, ל-ynet. "העשייה הייתה בליבו. הוא נלחם ונכח בנקודות משמעותיות של המדינה האהובה עליו, סיקר את הגזרה הצפונית לאורך כל שנות לבנון. ככתב בצפון היה לו חשוב להשמיע את קול התושבים, לעזור למי שרק אפשר והוא המשיך בדרך הזו גם כמנהל הטלוויזיה. אבא נשא בליבו את מלחמת יום כיפור ואת חבריו שאיבד שם עד יומו האחרון".

כתב "ידיעות אחרונות" ו-ynet איתן גליקמן, נפרד מחברו הקרוב וסיפר: "את מוטי הכרתי לפני 30 שנה, באחת הכניסות לבינת ג'בייל שבלבנון. ירדנו ממשאית הספארי הצה"לית ומוטי כהרגלו, ככתב הערוץ הראשון, החזיק את החצובה. ביקשתי לעזור לו והוא הסתכל עליי - ואני לא אשכח את המשפט הזה - הוא אמר לי, 'אתה עדיין ילד, אבל אני שמח', וירדנו ביחד. במשך עשרות שנים סיקרנו בצוותא את

האירועים הקשים בגבול לבנון, אני ב'דיעות אחרונות' ומוטי תושב נהריה בזמנו. ולימים, מוטי התקדם לרשות השידור דאז, והמשכנו להיות חברים טובים.

מוטי היה האיש שתמיד נתן מהחוכמה שלו. בעיקר דאג להוציא אנשים שהיו במשברים לתמיכה, עם טיפים לחיים ועם הרבה חוש הומור. מדי פעם כשהיינו מעירים לו שהוא מעט אדום בפנים, שידאג כשהוא מסקר לא להיחשף לשמש, הוא היה מחייך - בעיקר דאג לנו ופחות לעצמו.

לפני קצת יותר מחודשיים, התקשרתי אליו באחד מימי השישי לדרוש בשלומי, אם הוא צריך עוד עיתונים או ספרים, מוטי, כהרגלו, אמר, 'יש לי הכול, המשפחה פה לצידי'. חצי שעה מאוחר יותר מוטי כתב לי, 'אני נכנס לעוד ניתוחונצ'ק קטן, ושתהיה לכם שבת שלום'. זאת בעצם הייתה השיחה האחרונה שלנו. מוטי היה מורדם ומונשם במשך שבועות ארוכים. הספקנו, החברים הטובים, לבקרו, ואתמול הייתה לי הזכות הגדולה להיות לצידי בשעות הצהריים והוא כבר חסר לכולנו החברים".

מטעם תאגיד השידור הציבורי נמסר כי "מוטי, שסיקר בראשית דרכו העיתונאית את מלחמת לבנון הראשונה, שימש במשך שנים ככתב הצפון של רשות השידור והפך לאחד הקולות המזוהים ביותר עם סיקור ההתרחשויות בצפון בתחומים הביטחוניים, החברתיים והכלכליים. כאן, תאגיד השידור הישראלי מוקיר את עשייתו ותרומתו של מוטי עדן לשידור הציבורי בישראל במשך עשרות שנים, ומשתתף באבלה של המשפחה".

גם העיתונאי אורי לוי ספד לחברו בפייסבוק, וכתב: "היו לנו שעות עבודה משותפות ומגוונות. ישבנו ביחד בחדר המיתולוגי בקומה 3 בבניין ברוממה. ימים קשים במיוחד. מלחמת לבנון השנייה, תקפות הטילים על הדרום, אירועים פוליטיים ובחירות. היית איש טוב וחם. אוהב גדול של המדינה עם דגש ברור ומובהק על הצפון".

למוטי יש שתי אחיות (שתבלח"א) - יפה, המתגוררת בגבעת שמואל וטובי - המתגוררת ברחובות. מטובי קיבלתי מידע רב על מוטי ומשפחתו. להלן הדברים שכתבה טובי: "אחינו, מוטי, נולד ב-1951 ביפו, ב-ג' תשרי, צום גדליה, 14.9.1951. הוא נקרא בשם שני סביו שנספו בשואה, מרדכי-צבי, לימים נקרא בשם חבריו ומכריו מוטי.

אחי היקר נולד להורים אמיצים מאוד, אימא, מלכה - מרים, לבית פרידמן, ז"ל, מן הכפר סטודנה, שהייתה שורדת שואה וגיבורה שלנו, שברחה מצעדת המוות, דרך כפרים, והסתתרה בחוות ובאסמים של גויים, עד אשר הגיעו הרוסים למקום בו שהתה והודיעו לה על שחרורה; אז חברה לקבוצה של יהודים צעירים, שחצו את הגבול לאוסטריה - ומשם לאיטליה, למחנה מעבר של כשנה, עד שעלתה לארץ.

אבא היקר, גיבור בפני עצמו, נתן-נטע, נוטי - כפי שקראו לו אוהביו, שנולד בעיר מונקץ'. אחרי שראה שהנאצים ימ"ש התחילו בפעולות אלימות, ואחרי שראה את אביו מרדכי ע"ה חוזר יום אחד, תלוש פיאות וזקן, ואחרי שכנער בתנועת בית"ר המקומית, ביקש לעלות לארץ ישראל ומשפחתו לא רצתה, בינתיים... הצליח, אחרי מספר ניסיונות כושלים, לברוח עם חברו הטוב, אלכס ויזל אבירם ז"ל והגיע לארץ ב-1940, ישר לזרועות הבריטים וחוקי "הספר הלבן" והיה אסיר כשנה במחנה המעבר, עתלית.

כשהשתחרר, התגייס לחיל החפרים בבריגדה היהודית [חיל החפרים המלכותי היה חיל הנדסה קל בצבא הבריטי], נלחם במדבר סהרה וכשחזר עם הלוחמים ליוון והם היו על אוניה, שבו אותם הגרמנים למשך ארבע שנים, אומנם בתור חיילים בריטיים, אבל עם רעב ועבודות כפייה קשות. כשהשתחרר מן השבי, גילה כי כל משפחתו נספתה בשואה באושוויץ. הוא חזר לא"י, התגייס לאצ"ל ואח"כ לצה"ל, גר אז ביפו ושם הכיר את אמנו. מוטי, אחינו הטוב והיקר, היה אדם מלא אהבה, חיוכים ואמונה, היה איש משפחה אהוב ואוהב, שילב בצורה מופלאה את הקודש והחול. מוטי היקר, היה איש אמיץ מאוד, מגיל צעיר, לא פחד להביע דעותיו ורעיונותיו. מגיל צעיר חרש את הארץ לאורכה ולרחבה, כשבכל מקום הוא רוכש לו,

בקלות ובאהבה, אחים יקרים וטובים. ואכן ללווייתו הגיעו אנשים מכל הארץ, שפגשו בו והתאהבו בנשמתו. לכולם, לכולנו, בני משפחתו, נתן הרגשה מיוחדת ושנאנחנו מיוחדים בעיניו. היה איש ספר מגיל מאוד צעיר, ספר היסטוריה מהלך, היסטוריה של עם ישראל וארץ ישראל והיסטוריה כללית, גאון ממש. במלחמת יום הכיפורים לחם מן היום הראשון בחזית הדרום וצלח, יחד עם אריק שרון, ז"ל, את תעלת סואץ, נלחם בקרבות עקובים מדם..."

מוטי עדן כתב על אביו לתיעוד ב"מוזיאון הלוחם היהודי", מוזיאון בלטרון, אשר טרם פתח את שערו.

להלן תמצית מהתיעוד שכתב מוטי על אביו (בתמונה):

"טוראי נתן (נוטי, ננדור) אוסטרייכר, בן מרדכי וטויבא, נולד במונקץ' ב-3.4.1923... עלה ב-10.3.1940, פלוגת חפרים 605,

מספר אישי Pal/12133. נפטר בבני ברק ב-19.11.2006.

אבי, עליו השלום, נתן-נוטע אוסטרייכר, שכינה את עצמו בשבי הגרמנים בשם פרטי הונגרי – ננדור, החליט כבר כשהיה בן מצווה בעיר מונקץ' בצ'כוסלובקיה... כי לא ייתכן שערבים יפגעו ויהרגו יהודים (במרד הערבי ב-1936) והוא וחברו הטוב, אלכס ויזל-אבירם, יישבו בנחת, בגלות, בבית הוריהם. בהיות אבא וחברו בני 16.5 הם החליטו להגשים את חלומם ולעלות לארץ, יותר נכון, לברוח מהבית הטוב והחם ולעלות לארץ, שכן ההורים לא היו מסכימים בשום אופן להרפתקה זו. הנערים קבעו מועד לבריחה ובאותו יום הם הסתלקו מהבית ויצאו לדרכם דרומה. היעד היה נמל קונסטנצה, שם ידעו, צריכה להיות אונייה של תנועת בית"ר, שעל סיפונה יוכלו לנסות ולהגיע לארץ ישראל, או בשמה המנדטורי-בריטי, פלסטיין. הניסיון הראשון של אבא ואלכס כשל, שכן אחרי שעברו את הנהר שעל גבול

הונגריה – רומניה, הם הלכו לבית של קרוב משפחתו של אלכס, והוא הודיע למשפחותיהם על ההרפתקה ושלח אותם חזרה לבית הוריהם. חודש לאחר מכן חזרו הנערים על הניסיון והפעם הם הצליחו. בדרכם דרומה, לנמל, הם עבדו אצל אישה יהודייה, וכעבור כמה חודשים הגיעה לנמל אונייה, שיועדה למעפילים לארץ, אנשי בית"ר. שמה של האונייה היה "סקריה" והמסע לארץ ישראל הסתיים ליד חופי הארץ, ב'פגישה' עם כלי שיט צבאי של הבריטים, שליטי הארץ, אז, ובמשלוח כל העולות והעולים הצעירים למחנה המעצר בעתלית, בגין עלייה לארץ ללא רישיון... חצי שנה הם שהו במחנה המעצר בעתלית, בתנאים לא קלים, וכשהשתחררו לבסוף, לא היה להם בית ללכת אליו, שכן הבית וההורים היו הרחק בחו"ל. אבא נתן ואלכס חברו החליטו להתגייס לצבא הבריטי, כיוון שהם רצו מאוד להילחם נגד הנאצים, והצבא הבריטי היה המסגרת שבה יכלו לעשות זאת. באותה תקופה היה שקט יחסי בעימות היהודי – ערבי והפעלתנות שלהם הופנתה לחזית, שעניינה את כל העולם – החזית נגד גרמניה הנאצית. אבא היה אז בן 17.5 וכשהתייצב אצל הרופא הבריטי בלשכת הגיוס בצריפין – סרפנד בשמה אז, אמר לו הרופא שאינו יכול לגייס אותו, כיוון שהוא בן פחות מ-18, גיל הגיוס אז, וכמו כן, אבא שקל אז 45 ק"ג. אבא אמר לרופא שאם הוא יסכים לגייס אותו, תוך חודש הוא יעלה עוד 5 ק"ג למשקלו; הרופא השתכנע והסכים ואבא הפך לחייל בריטי. אחרי הטייונות בצריפין נשלחו לוחמי ה"חפרים" הארץ ישראלים לקווי החזית במצרים, ושם שירתו בכל המשימות שהטילו עליהם מפקדיהם בצבא הבריטי. כשהתחיל הלחץ הצבאי של הגרמנים לכיוון יוון, נשלחו לשם החיילים הבריטיים ואיתם החפרים הישראלים כדי לנסות ולבלום את המתקפה הגרמנית. לאחר תקופה קצרה נחתו צנחנים גרמניים סמוך לעמדות של הבריטים ואילצו אותם לסגת לכיוון נמל

קאלאמאטה [Kalamata] שבחצי האי פלופונס. חלק גדול מהכוח הבריטי חולץ באונייה לכרתים ולמצרים, וכמה אלפים של חיילים בריטיים, ובתוכם גם כ- 1,500 הישראלים, נפלו בשבי הגרמנים [29.4.1941, מספר שבוי 6692]. עבור הישראלים, ובעיקר העולים החדשים מאירופה, כמו אבא, הפגישה עם הגרמנים הייתה מאוד לא פשוטה, בלשון המעטה. אבל, עצם העובדה שהם נפלו בשבי כלוחמים, ועל פי הצעתו של אחד ממפקדיהם, סמל יוסף אלמוגי [לימים כיהן כראש עיריית חיפה, כחבר הכנסת, כשר בממשלות ישראל וכיו"ר הסוכנות היהודית] הם התנהגו כיאה ללוחמים, גרמה לגרמנים לנהוג בהם כשבויי מלחמה לכל דבר, ולהיזהר מלפגוע בהם. יש אומרים כי הבריטים הזהירו מפורשות את הגרמנים לא לפגוע בהם, שכן יהיה לכך גמול מצד הבריטים. אבא סיפר לי הרבה על זמן השבי ועל ה'חוויות' שלו ב-4 השנים ועוד חודש כשבוי; על עבודות הפרך במכרות הפחם, לא רחוק ממחנה השבויים שבו שהו [מחנה השבויים 344 בלמסדורף Lamsdorf, המכונה כיום לינוביץ Linowowice - עיירה קטנה בפולין, שהייתה בעבר אחד המחנות הגדולים של שבויי מלחמה בגרמניה עבור חיילי בעלות הברית], שלזיה, שאחר כך התברר לחיילים שהיה לא רחוק ממחנה ההשמדה באושוויץ, ועל ההווי שבין השבויים לעצמם, מכל מדינות חבר העמים הבריטי, ועל היחסים עם שוביהם הגרמנים. פעמיים ברח אבא ממחנה השבויים ופעמיים נתפס. הוא נענש, אבל עבורו כלוחם זה היה ברור שהוא ינסה לברוח מהשבי. לאבא היו בשבי חברים טובים, ישראלים וגם סקוטים, אוסטרלים וניו זילנדים. אבא, שהיה בחור צעיר, ג'ינג'יפה תואר, היה אהוד מאוד על חבריו. בשבי הוא למד אנגלית היטב ואפילו הונגרית הוא למד מחבריו, שגן בביתו לא דיברו הונגרית, אלא גרמנית, יידיש ולשון הקודש, אותה למד ב'חדר' – תלמוד תורה לילדים. היה צריך גם עצבים מברזל להיות שבו ישראלי – יהודי ולהמשיך לקבל מכתבים מההורים, שידעו שבנם נפל בשבי הגרמני. היה קשה שבעתיים, כאשר בחודשים אפריל – יולי 1944 היו עוברות ליד השבויים רכבות, ואבא סיפר לי שהם שמעו את הקולות והזעקות ביידיש ובהונגרית, והוא הבין שברכבות האלה מסיעים את משפחותיהם מהקרפטים ומהונגריה - למחנה ההשמדה. זה היה נורא.

לקראת תום המלחמה ביקש מאבא חובש גרמני, שהיה פציפיסט, לברוח עם אבא ממחנה השבויים ושאבא יסגיר אותו לידי הכוחות האמריקאיים, שהיו כבר בסמוך אליהם. אבא אמר: 'לארץ ישראל נסעתי מלכתחילה כיהודי, ולשם אני חוזר. אבא שב לארץ. כל משפחתו, אביו מרדכי, אימו טובה ואחיותיו מרים וחנה, עם בנה הקטן, נרצחו בידי הנאצים. אבא היה צריך להתחיל הכל מהתחלה. להקים משפחה ולמצוא תעסוקה ומקום מגורים. מאז, הבריטים היו שם דבר בביתנו; הם – והתה בחלב, המשקה האנגלי הידוע. מוטי עדן – אוסטרייכר, בן של לוחם." לאחר השחרור עבר נתן עם שאר השבויים המשוחררים ללונדון ולאחר החלמה – חזר ארצה.

מהסיפור הפרטי של נתן אוסטרייכר אנו למדים לא מעט על בני דור הנפילים של הורינו, אשר חוו את חוויית השואה – והגבורה – בהיותם לוחמים אמיצים, שעזבו את ביתם, מתוך אידיאל ציוני, ועלו ארצה כדי להילחם על תקומתה, תוך שהם תורמים את עצמם, ולעיתים, גם את חייהם, למאמץ הלחימה בנאצים. יהי זיכרם ברוך!

בהזדמנות זאת – אנו מזכירים שוב את מה שפורסם בעלון מספר 104 (ינואר 2023) על ידי חברתנו, טלי פולג: **אני מבקשת מכל אחד מכם, שמישהו מבני משפחתו שירת במלחמת העולם השנייה באחד מהצבאות: רוסי, צ'כי, פולני או בריטי, למלא עבורם דף לוחם עם כל הפרטים הידועים לכם על השרות הצבאי ולהוסיף תמונות, אם קיימות. את הדף אפשר למלא בכתובת אתר המוזיאון: www.jwmww2.org אשמח לעזור לכל אחד מכם. כתובת המייל שלי היא: tali@poleg.net והטלפון: 050-2035350**

משפחת אוסטרייכר

מלכה-מרים ונתן, הוריו של מוטי עדן

משפחת אוסטרייכר: (מימין) מוטי, ההורים נתן ומלכה-מרים, יפה וטובי – אחיותיו של מוטי

"מוטי היה נשוי ארבעים ושש שנים לתמי היקרה, אשת חיקו. ארבעים ושש שנים של אהבת אמת, חברות אמת, יחד אמיתי. מוטי ותמי לבית אלרואי, ילידת נהריה, הכירו בעת לימודיהם באוניברסיטת ירושלים. למוטי ותמי, נולדו שני ילדים, דותן ושירה." [מדברי אחותו, טובי נתן]

4. הודעות שוטפות

א. **עדכון דפי הקשר:** נודה לכל אחד מכם על עדכון המידע האישי (כתובת, מספר טלפון, כתובת דוא"ל) למתנדבים: יוסי קוטונה 050-9922217 רותי פיקסלר 050-5643299

ב. אנו מציינים בכל שנה בטקס האזכרה השנתי ב"יד ושם" את שמם של ניצולי השואה, אשר נפטרו בשנה האחרונה. המידע הנחוץ: שם מלא [אפשרי להוסיף שם נעורים לנשים], מקום הלידה, מקום החיים בארץ ותאריך הפטירה.

את המידע מרכזת רותי פיקסלר 050-5643299 ruthfixler@walla.co.il

ג. אתר הארגון פתוח לשירותכם: carpati.org.il. אתר הארגון פתח לשונית בשפה האנגלית, ואנו מתחילים למלא אותו בתוכן, כך שהוא יהיה זמין וקריא גם לחברינו שבתפוצות. יש להיכנס ללשונית זו דרך כתובת האתר: <http://carpati.org.il> או דרך <http://www.en.carpati.org.il> אנא ידעו את בני המשפחה והחברים המתגוררים בחו"ל על אפשרות זו.

5. כתיבת עבודת שורשים באנגלית

אחת מחברותינו, גילה ברקוביץ, מבקשת לכתוב את עבודת השורשים על משפחה באנגלית, בתשלום. האם מישהו מכם יכול לקחת זאת על עצמו?

הטלפון של גילה הוא 054-4322967, האימייל gila2001@012.net.il

6. משוב על עלון מספר 111 - אוגוסט 2023 - משפחת פודור - דור

גם אחי, צביקה יגר, מקבל את העלון שלנו. מכיוון שגדלנו בחולון הוא התרגש לקרוא את הכתבה על משפחת פודור - דור, בה סופר שצבי דור, בנו של ליוש (אליעזר) פודור [פעיל במחתרת תנועות הנוער הציוניות בבודפסט] היה נשוי ליהודית. מסתבר שיהודית הייתה המחנכת של אחי בכיתה א' או ב' - בבית-ספר "גורדון" בחולון, והוא מצא את תמונת המחזור שלהם מתחילת שנות ה-50... יהודית דור, אשתו של צבי, אימם של יובל וגיל דור - ולפניה - אחי הבכור, צביקה יגר, יליד 1947

7. משלנו: סתו כהן - דור שלישי ליוצאי חוסט

לכבוד יום השואה האחרון שודרה בתוכנית "אולפן שישי" בערוץ 12 (14.4.2023) כתבה, שכותרתה הייתה: "הנכד של ניצול השואה שרץ במסלול צעדת המוות". קיבלתי שיחות רבות שאומרות שזהו סיפור "שלנו"... ואכן, בירור קצר העלה שסיפור הריצה של סתו כהן במסלול של צעדת המוות של סבו, צבי מנשל, הוא סיפור יוצא דופן, לא רק בגלל אותה ריצה – אלא זהו סיפור על איש צעיר ומיוחד, שהנתינה לזקוקים לו טבועה עמוק בדנ"א שלו. אז בואו נכיר את סתו, הנכד של צבי מנשל מחוסט.

לפני הכול אתם מוזמנים לצפות בכתבה המרגשת הזאת: <https://www.mako.co.il/news-channel12?subChannelId=eba34cecccf96810VgnVCM100000700a10acRCRD&vcmid=f46ba71c61187810VgnVCM200000650a10acRCRD>

ומהי תמצית הסיפור? לפני 11 שנים אסף הסבא, צבי מנשל, את כל בני משפחתו לטיול שורשים במסלול חייו – וזאת כשהוא כבר חולה; כארבעה חודשים אחר כך נפטר הסבא. במטוס חווה סתו התקף חרדה, שבעקבותיו ירד מן המטוס והיה היחיד שלא הצטרף לנסיעה עם הסבא. החוויה הקשה הותירה בו תחושת תסכול וכך הוא כתב בעמוד הפייסבוק שלו: " לפני 11 שנים חיי השתנו. לקחתי מסבי את משאלתו - **מסע ניצחון משפחתי בצעדת המוות**. עברתי אין ספור לילות בלי שינה, מלווים במחשבות ובהלקאה עצמית. ואז, הבנתי שזו לא דרכו של סבי.

עם דמעות ומחנק בגרון כשישבתי לבד על הספה במושב, קיבלתי החלטה - **אני אהיה ראוי לסבא**. וסתו יצא לריצה במסלול בריחתו של סבו... אתם חייבים לראות את התיעוד המרגש בקישור הרצ"ב. הביוגרפיה של סתו קצרת שנים אך עשירה בעשייה התנדבותית רבת שנים.

סתו נולד ברחובות בשנת 1995 כבן הזקונים של דורית ומשה ולו עוד שני אחים ושתי אחיות. אביו הינו יעוץ בתחום מיזוג אוויר בתעשייה [על דורית – בהמשך]. בהיותו בן שנה עברה המשפחה להתגורר במושב בָּנְיָה [המשתייך למועצה האזורית ברנר]. את שנות החינוך בגן ובבית הספר היסודי עבר במושב קדרון – ואת הלימודים בתיכון - בקיבוץ גבעת ברנר.

סתו התגייס ליחידת דובדבן ושרת שירות צבאי קרבי אינטנסיבי ומאתגר.

לאחר השחרור עבד סתו שנה כמדריך נוער לנערים בגיל כיתות ט' – י"ב והיה רכז התנועה הקיבוצית במשימה חשובה זו. אחר כך יצא סתו לשליחות מטעם הסוכנות היהודית - באורגון, ארה"ב, למחנה קיץ של נוער יהודי והעניק הרצאות במדינה.

בימים אלה מסיים סתו לימודי משפטים במכללה למינהל בראשון לציון ויתחיל לימודי תואר שני במדיניות ציבורית באוניברסיטה העברית בירושלים.

סתו יזם והקים שני מייזמי התנדבות מרשימים והוא המנכ"ל של עמותות אלה:

סתו (במרכז) במהלך חלוקת סלי המזון

א. Dor Le Door: מיזם סיוע לניצולי שואה ולקשישים נזקקים. במרץ 2020, כשמגפת הקורונה פרצה לחיינו הבין סתו את הקושי של אנשים להשיג מצרכי מזון – ובמיוחד ניצולי השואה הקשישים. ביולי 2020 שבתו העובדים הסוציאליים ואזי התעצמו קשייה של אוכלוסייה זאת. סתו שם לב שאין מי שידאג לזוג שכנים קשישים בני 97 ושהמקרר שלהם ריק. הסיוע הראשוני לזוג השכנים היה גורם מעורר לבדיקה של מצב שאר השורדים. מפעולה מצומצמת פרטית התרחבה הפעילות וסתו פתח קבוצת פייבוק לאיסוף תרומות עבור שורדי השואה.

ההפתעה הייתה מרשימה: תוך 3 ימים נאסף סכום של כ-75,000 ₪ מאנשים שהתגייסו לעזור. מתנדבים רבים התגייסו לצורך ארגון סלי המזון. אולי כבר שכחנו – אך באותם ימים "רחוקים" חל איסור התכנסות ציבורית של מעל 10 אנשים, בעוד לעזרתו של סתו התנדבו כ-100 מתנדבים... היה צורך להצטייד באישורים מתאימים מהמשטרה וממד"א ולבטח את המתנדבים. מאות סלי מזון (-700 800) יצאו בשלושה סבבים לבתים של ניצולי השואה.

נכון לימים אלה עובד המיזם בסופי שבוע ומופעל על ידי סטודנטים, חיילים ובני נוער. משמעות שמו של המיזם היא: Dor - מלשון דור - בני דורות ההמשך, המגיעים לבתי הקשישים, אל דלתותיהם - Door. הפרוייקט הפך לחלק מתוכנית הלימודים של בתי הספר התיכוניים בראשל"צ, היכן שסתו מתגורר כעת.

סתו (משמאל) עם שותפיו לדרך – בלשכתו של סגן ראש העיר ראשל"צ, מר מוטי עג'מי

בני נוער מראשל"צ ובית דגן
בחלוקת סלי מזון לשורדי שואה לכבוד
השבת + מכתב אישי לכל שורד ... עוד

המוטו של סתו:
"האושר הפנימי שאנו
חשים לאחר מעשה
טוב הוא התזונה
שהנשמה דורשת" -
אלברט שוויצר
(ואני תמיד רעב 😊)

ב. 217 סיבות לרוץ: הדרכת ספורט אישית לבוגרים על הרצף האוטיסטי

סתו הקים גם את "217 סיבות לרוץ". שמו של הפרויקט יוצא הדופן הזה קיבל את שמו ממספרה של יחידת דובדבן, שם שירת סתו. בהתנדבות זאת מספקים המתנדבים אימוני ספורט אישיים לאנשים על הרצף האוטיסטי - בהדרכה חינוכית של מתנדבים, המסייעים לצעירים לא רק בהרחבת פעילות הפנאי, אלא גם בהשתלבות ובהתערות בחברה.

הפעילות היא בת שעה ובה נעשית פעילות אישית בין מתנדב לבוגר. הפעילות מתקיימת ב-13 ערים בארץ.

תמונה
קבוצתית של
מתנדבי
העמותה.
סתו הראשון
משמאל בשורה
הראשונה

הוועדה המיוחדת לטיפול בשורדי השואה
בחנית הקריטריונים לחלוקת תלושי המזון בתקציב המדינה

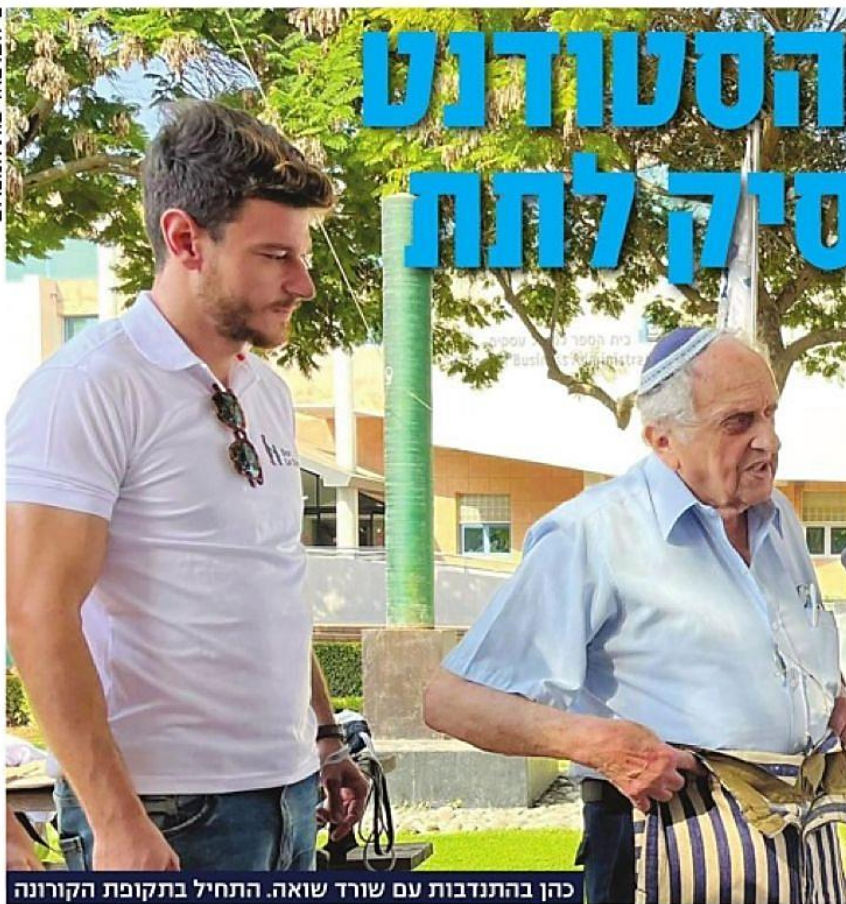
עוד פעילות שסתו נוטל בה חלק היא השתתפות בוועדה המיוחדת בכנסת לטיפול בניצולי השואה – וזאת במטרה שהכספים שהועמדו לזכותם לא ינוצלו למטרות אחרות.

הכותרת מדברת בעד עצמה....

news@maariv.co.il

הפנים היפות של ישראל

צילום: באדינות המעולם

כהן בהתנדבות עם שורד שואה. התחיל בתקופת הקורונה

לב רחב: הסטודנט שלא מפסיק לחת

בגיל 27 בלבד, ותוך כדי לימודיו במכללה למינהל, הספיק סתו כהן להקים עמותת שתומכות בשורדי שואה ובנערים על הרצף האוטיסטי

יובל בגנו

סתו כהן (27), סטודנט למשפטים במכללה למינהל, במקור ממושב בניה וביום גר בראשון לציון, הוא לא רק סטודנט המסור ללימודיו, אלא גם יוצא יחידה קרבית ונבד גאה לניצול שואה, שתייעל את חוויותיו וערביב להקמת שתי יוזמות המספקות תמיכה לניצולי שואה ונערים על הספקטרום האוטיסטי.

כהן הקים את עמותת Dor le door לסיוע בחלוקת מזון עד הבית לשורדי שואה נזקקים. "אחד מכל שלושה ניצולים בישראל חי מתחת לקו העוני. המציאות הקשה הזו מחייבת פעולה, גם מתוך הקשר האישי שלי לסבא", מספר כהן. מה שהתחיל כאירוע חד-פעמי עקב הסגר הראשון במגיפת הקורונה, שהשאיר את שורדי השואה ללא מענה איכותי ומלא למזון, נהפך במהירות לתנועה של חמלה. כהן וצוותו החלו

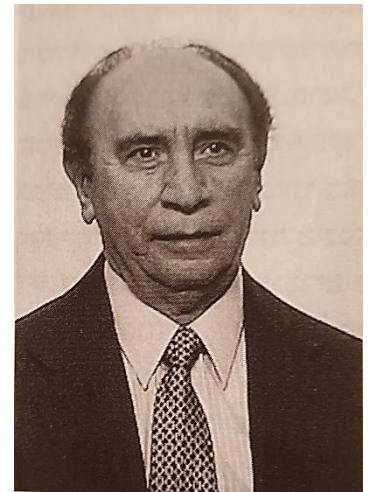
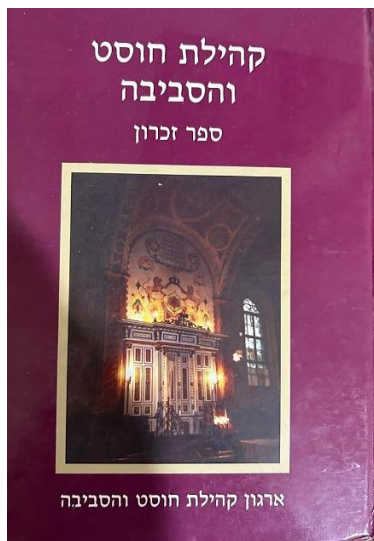
להחלק סלי מזון בכל סוף שבוע ובמהלך חגים לניצולי שואה. במעמד החלוקה כהן ושאר המתנדבים המסורים גם משתתפים בשיחות לבביות, ומציעים נחמה וחברה כדי להפיג את הבדידות שחווים חלק מהשורדים. הפרויקט מונה כיום כמאה מתנדבים פעילים ומאות מתנדבים מודמנים. סתו צופה עתיד שבו הרוד הצעיר לוקח את ההובלה: "השאיפה שלנו היא שההתנדבות איתנו תזכה להכרה רשמית כ'מתויבות אישית' לתעודות הבגרות, מאמץ שכבר יצא לדרך בשיתוף עיריית ראשון לציון". בהשראת הניסיון שלו כאח צעיר לאדם על

הספקטרום האוטיסטי, כהן הקים גם את "217 סיבות לרוץ". הפרויקט יוצא הדופן הזה לוקח את שמו ממספרה של יחידת דוברנו, שם שירת סתו, ומספק אימוני ספורט אישיים לאנשים על הרצף בהדרכה חינוכית של מתנדבים המסייעים לצעירים לא רק בהרחבת פעילות הפנאי, אלא גם בהשתלבות ובהתערות בחברה.

כהן לא מתכוון לעצור בקרוב ורומז על רצונו להמשיך ולהשפיע: "אני מאמין בשוויון, באהבה ובתקשורתיות, כולי תקווה שבעוד עשר שנים אוכל לעגן את זה במדיניות. אבל כבר היום, אני יכול להשריש את זה בי ובסביבתי".

וכמה מילים על שורשיו של סתו: הסבא צבי מנשל והאימא דורית.

סבא של סתו, צבי היה יליד 1928, בנם של אליהו ודבורה. הוא גורש לאושוויץ – ושרד את מוראות השואה. במאי 1948 עלה צבי ארצה מצ'כיה במסגרת גח"ל [גיוס חוץ לארץ: השם שניתן במלחמת העצמאות לחיילים שגויסו מקרב היהודים, יוצאי אירופה וצפון אפריקה, שעלו לארץ ישראל באותה עת. רובם המכריע הם ניצולי השואה. במסגרת הגח"ל גויסו ונלחמו במלחמת העצמאות כ-20,000 לוחמים, אשר היוו כרבע מהצבא]. עם הגעתו ארצה התגייס צבי לצה"ל ולחם ברוב החזיתות – עד סיום המלחמה. במאי 1950 צבי השתחרר והחל לעבוד כפועל בניין. בהמשך הפך למנהל חשבונות. ב-1952 נישא צבי לשושנה ונולדו שלושת ילדיהם: אלי (ע"ש הסב), דורית (ע"ש הסבתא דבורה) – שהיא אימו של סתו, וחגית. צבי ואשתו זכו בחייהם ל-11 נכדים. צבי נפטר בשנת 2012. צבי היה העורך הראשי של ספר, המנציח את קהילת יהודי חוסט והסביבה. התמונות לקוחות מספר זה.

להלן קישור לסיפור ההישרדותו המרגש

והמצמרר של ניצול השואה צבי (הרמן) מנשל ז"ל דרך העיניים של

נכדתו דנה קריטי משנת 2020: <https://www.youtube.com/watch?v=SgPb2HL2Lc>

דורית, אימו של סתו נולדה ברמלה, שם התגוררה המשפחה מעל עשרים שנים – לפני המעבר

לרחובות. היא שירתה בחיל האוויר ולאחר שיחרורה למדה

בפקולטה לחקלאות ברחובות, כולל תואר שני בגנטיקה. שנים

רבות לימדה דורית ביולוגיה בתיכון העירוני "דה שליט", במהלך

נולדו חמשת ילדי המשפחה.

לאחר פרישתה פתחה, עם שותפים, עסק להוראת ברידג'. כיום

היא מלמדת את המשחק באופן עצמאי.

התחביב הנוסף של דורית הוא גלישת גלים, והיא גולשת בחוף

אשדוד.

ולסיכום, נחזור אל סתו: החלומות של סתו – הם חלומות גדולים

ומרחיקי לכת. מדבריו: "אני מאמין בשוויון, באהבה

ובתקשורתיות, כולי תקווה שבעוד עשר שנים אוכל לעגן את זה

במדיניות. אבל כבר היום, אני יכול להשריש את זה בי ובסביבתי".

החלום הרחוק יותר – להיות ראש הממשלה! אנחנו בעדו!

יישר כוח לך, סתו, על היותך מי שאתה!

כתבה: רותי פיקסלר לתגובות: 050-5643299 ruthfixler@walla.co.il